Nr. 290 (Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.) Lwów, czwartek 22 grudnia 1938 Rok 128

GAZETA LWOWSKA

WYCHODZI KAŻDEGO POWSZEDNIEGO DNIA POPOŁUDNIU

Ceny prenumeraty:
We Lwowie bez doręczenia do domu . . mies. zł. 2·—, kwart. 6·—
z dostawą do domu . mies. zł. 2·40, kwart. 7·—
Na prowincji z przesyłką pocztową . . . mies. zł. 2·40, kwart. 7·—
Zagranicą . . . . . . mies. zł. 5·—, kwart. 15·—

Numer telefonu REDAKCJI I ADMINISTRACJI 221-17.
Konto PKO Lwów № 504.044.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: LWÓW, UL. ZIMOROWICZA 15 I. p.

Listy należy frankować. — Reklamacje otwarte wolne od opłaty.
Rękopisów nadesłanych nie zwraca się.

CENA NUMERU 10 gr.

Ceny ogłoszeń:
Za 1 wiersz milimetr. (6½ cm. szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 30, w nadesłanem i w nekrologach gr. 50, w kronice, repertuar, dział gospodarczy, paski w tekście gr. 70, pod nagłówkiem na pierwszej stronie zł. 1·—. Tabelaryczne o 50 prc. drożej. Za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 10, kupno i sprzedaż słowo gr. 12, matrymonialne, korespondencje prywatne słowo gr. 20, dla poszukujących pracy gr. 5. Z zastrzeżeniem miejsc 25 prc. Zagraniczne o 50 prc. drożej.

Uroczyste otwarcie nowych inwestycyj turystycznych w Zakopanem.

Zakopane, 21. 12. (PAT) Wczoraj odbyły się w Zakopanem uroczystości związane z oddaniem do użytku publicznego szeregu pięknych inwestycyj turystycznych i sportowych.

Na uroczystości te przybyli pp. ministrowie Kasprzycki, Roman i Ulrych, wiceministrowie nż. Bobkowski, Korsak i Sokołowski, gen. Narbutt-Łuczyński, dyrektor PUWF gen. Sawicki, gen. Regulski, woj. Tymiński, wicemarszałek Senatu Pawelec, przedstawiciele prasy zagranicznej i polskiej oraz liczne grono zaproszonych gości.

Zakopane przybrało odświętną szatę.

Uroczystość otwarcia i poświęcenia Ulicy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zainaugurował wicemin. Bobkowski, który m. in. oświadczył:

„Przypadł mi szczególny zaszczyt za gajenia dzisiejszych uroczystości, które są zjawiskiem niezwykłym, — niecodziennym jest bowiem zdarzeniem, by jednego dnia otwierać i święcić kilkanaście objektów o pierwszorzędnym znaczeniu."

W zakończeniu swego przemówienia wicemin. Bobkowski powiedział:

„Nie jest to przypadkiem, że uroczystości dzisiejsze rozpoczynamy od otwarcia arterii, nazwanej imieniem tych ludzi, którzy w walce o dźwignięcie Polski w myśl wskazań Wielkiego Budowniczego Polski Marszałka Józefa Piłsudskiego stali się symbolem i hasłem, imieniem Pana Prezydenta R.P. i Naczelnego Wodza."

Kończąc swe przemówienie okrzykiem na cześć Prezydenta R.P. i Marszałka Śmigłego-Rydza zgromadzone rzesze publiczności podchwyciły okrzyk o orkiestra odegrała Hymn narodowy.

Z kolei zabrał głos dyr. Nowakiewicz z Min. Komunikacji, po czym przemówił burmistrz Zakopanego Zaczyński, który stwiedził duże zasługi wicemin. Bobkowskiego przy rozbudowie Zakopanego. Celem uznania tych zasług Rada miejska m. Zakopanego uchwaliła w dniu 7 grudnia nadać p. wicemin. Bobkowskiemu obywatelstwo honorowe miasta.

Burmistrz Zabczyński wręczył p. wicemin. Bobkowskiemu dyplom honorowy, po czym nastąpiła podniosła uroczystość otwarcia Alei Prezydenta Mościckiego, którego dokonał min. Ulrych, a ks. dziekan Humpola odprawił krótkie modły.

Następnie odbyła się uroczystość otwarcia i poświęcenia Alei Marszałka Piłsudskiego i Alei Marszałka Śmigłego-Rydza. Poświęcenia tych ulic dokonał ks. dziekan Humpola po czym odbyła się uroczystość otwarcia Stadionu narciarskiego na Krokwi, którego dokonał min. Kasprzycki.

Z kolei nastąpiła uroczystość otwarcia nowej drogi Kuźnice—Kalatówki, którego dokonał wicemin. Korsak.

Drugą, równie ważną inwestycją, jest budowa wyciągu saniowego w Hali Gąsienicowej na Kasprowy Wierch.

Największą jednak inwestycją stanowi kolej na Gubałówkę, zbudowana przez Ligę Popierania Turystyki. Jest to kolej linowo-terenowa stwarzająca najlepszą komunikację ze szczytem Gubałówki.

Przyjęcie projektu ustawy o obniżce komornego.

Warszawa, 21. 12. (PAT) W dniu wczorajszym obradowały w Senacie komisja budżetowa i prawnicza.

Komisja budżetowa rozpatrzyła i przyjęła bez zmian 4 projekty ustaw o kredytach dodatkowych na rok 1938/39, a mianowicie na koszty wyborów do Sejmu i Senatu, na opiekę nad emigrantami, na zwalczanie zaraźliwych chorób zwierzęcych oraz na wydatki osobowe w urzędach zagranicznych.

Komisja prawnicza rozpatrzyła i przyjęła bez zmian projekt ustawy o przedłużeniu obniżeniu komornego. Poza tym wybrała sen. dr Rataja na sprawozdawcę ustawy o sądach ubezpieczeń społecznych, sen. Lelka — na sprawozdawcę ustawy o zmianie kodeksu karnego wojskowego, sen. dr Głowackiego — na sprawozdawcę ustawy o organizacji więziennictwa i sen. Rosadę — na sprawozdawcę ustawy o spółkach udziałowych o kapitale zmiennym.

———

Krwawe zajście graniczne między Węgrami a Słowakami.

Koszyce, 21. 12. (PAT) Na odcinku granicznym pomiędzy miejscowościami Slamać i Kuźnica doszło do krwawego starcia między Węgrami a Słowakami. Po obu stronach są zabici i ranni.

Kapitały angielskie dla Chin.

Londyn, 21. 12. (PAT) Agencja Reutera dowiaduje się, że Bank Chin, który jest instytucją emisyjną przy rządzie Czang-Kai-Szeka, otworzył oddziały w miastach południowej Azji: Rangoon, Batavia, Hanoi oraz Haiphong. W najbliższej przyszłości mają być otwarte oddziały banku w innych portach południowych mórz.

Otwarcie oddziałów Banku Chin w południowej Azji uważane jest za posunięcie o wielkiej doniosłości. Jest to bowiem początek gospodarczej ofensywy chińskiej, mającej na celu z jednej strony przystosowanie się do zmienionych warunków, wywołanych japońską okupacją wybrzeża wschodniego, z drugiej zaś zagrożenie handlu japońskiego od południa.

Z tymi projektami i posunięciami połączone są również inwestycje komunikacyjne w południowych Chinach oraz w Burmie brytyjskiej.

Według ostatnich wiadomości, nowy kredyt brytyjski dla Chin w kwocie 450 tys. funtów zostanie udostępniony Chinom natychmiast, a spodziewane jest udzielenie dalszych kredytów.

———

Milion franków kredytu dla kolonij.

Paryż, 21. 12. (PAT) Wczoraj o godz. 9.35 rozpoczęły się obrady Izby Deputowanych. Na porządku dziennym znajduje się dyskusja nad ustawą budżetową na r. 1939.

Kiedy przystąpiono do dyskusji nad budżetem kolonij, referent generalny Barety oświadczył, iż zrzeka się głosu, ponieważ dyskusja szczegółowa nad budżetem kolonij rozpocznie się w styczniu, pragnie jednak już obecnie dać wyraz jednomyślnym uczuciom całego kraju w sprawie nienaruszalności francuskiego imperium kolonialnego.

Kredyty na kolonie sięgają sumy miliarda stu trzech milionów franków.

Po przyjęciu tej globalnej sumy kredytów budżetu ministerstwa kolonii, przystąpiono do dyskusji nad budżetem ministerstwa robót publicznych.

Odpowiedzialność Sowietów w razie nieprzyjęcia propozycyj japońskich.

Tokio, 21. 12. (PAT) W dniu wczorajszym upłynął termin udzielony stronie sowieckiej przez ambasadę japońską w Moskwie w sprawie konwencji o rybołóstwie.

Ambasador Togo otrzymał polecenie zakomunikowania rządowi sowieckiemu, iż **odpowiedzialność za wszelkie ewentualne komplikacje w razie odrzucenia przez Moskwę propozycji japońskich spadnie na ZSRR**.

Prasa japońska donosi, że Japonia zamierza zapewnić swym rybakom swobodę połowów na wodach sowieckich, przydzielając pewna ilość okrętów wojennych celem ich ochrony.

Japońskie czynniki oficjalne zachowują w tej sprawie całkowite milczenie.

Sytuacja na Rusi Podkarpackiej pogarsza się z każdym dniem.

Ungvar, 21. 12. (PAT) „Karpatoruskij Gołos" donosi, że obecna sytuacja na Rusi Podkarpackiej jest nie do utrzymania. Ludność coraz gwałtowniej domaga się przeprowadzenia plebiscytu.

Wołoszyn — pisze dziennik — licząc się ze zmianą sytuacji, sonduje obecnie opinię Budapesztu co do ewentualnego uzyskania amnestji dla siebie i swoich zwolenników po przyłączeniu Rusi Podkarpackiej do Węgier.

———

60-LECIE KAPŁAŃSTWA PAPIEŻA PIUSA XI

Citta del Vaticano, 21. 12. (PAT) W dniu wczorajszym Papież Pius XI rozpoczął 60 rok swego kapłaństwa. Celem uczczenia tej rocznicy Ojciec św. odprawił Mszę dziękczynną w swej kaplicy.

———

PREZYDIUM DZIENNIKARZY R.P. U MARSZAŁKA MIEDZIŃSKIEGO

Warszawa, 21. 12. (PAT) Marszałek Senatu płk. Miedziński przyjął w dniu 20 b. m. prezydium Związku Dziennikarzy R.P. w osobach pp. prezesa Ścieżyńskiego, wiceprezesa Wierzyńskiego i sekretarza generalnego Kozłowskiego.

DOKTORAT HONORIS CAUSA DLA PROF. ŁUKASIEWICZA

Warszawa, 21. 12. (PAT) W dniu dzisiejszym ambasador niemiecki von Moltke dokonał w lokalu ambasady wręczenie wybitnemu uczonemu polskiemu profesorowi logiki U.J.P. Janowi Łukasiewiczowi dyplomu doktora honoris causa uniwersytetu w Monastyrze.

PO ZGONIE Ś. P. PROFESORA WRÓBLEWSKIEGO

Warszawa, 21. 12. (PAT) Polska Akademia Umiejętności otrzymała następującą depeszę:

Z powodu śmierci ś.p. Prezesa Akademii Stanisława Wróblewskiego przesyłam w imieniu Rządu wyrazy głębokiego współczucia.

Prezes Rady Ministrów
w. z. (—) Eugeniusz Kwiatkowski.

INSPEKCJA DALADIERA NA KORSYCE I W AFRYCE PŁN.

Paryż, 21. 12. (PAT) W kołach politycznych potwierdzają zapowiedź podróży premiera Daladier na Korsykę i do Afryki północnej, którą to podróż premier francuski miałby odbyć w ciągu stycznia.

Przy okazji tej podróży premier, który jednocześnie piastuje tekę obrony narodowej i wojny, dokonałby inspekcji garnizonów, umocnień i urządzeń wojskowych w Afryce północnej a przede wszystkim w Tunisie.

ALFONS XIII ODZYSKAŁ SWE MAJĄTKI W HISZPANII

Burgos, 21. 12. (PAT) Ogłoszono tu dziś dekret, przywracający b. królowi hiszpańskiemu Alfonsowi XIII prawa cywilne oraz posiadane w Hiszpanii majątki.

SKAZANIE RUSINÓW KARPACKICH ZA AGITACJĘ NA RZECZ WĘGIER

Huszt, 21. 12. (PAT) Dnia 8 b. m. w sądzie w Wielkim Bereznym odbyła się rozprawa karna przeciwko Julianowi Klajsnerowi i Julianowi Paszkulakowi, oskarżonym z par. 2 ustępu o ochronie republiki.

Jest to jedna z pierwszych rozpraw, których przewiduje się dalsza seria.

Sprawy te zostały wytoczone przez prokuratorów tym Karpatorusom, którzy prowadzili agitację za przyłączeniem Rusi do Węgier i mieli nieostrożność pozostać na terenach, pozostawionych przy Czecho-Słowacji.

Obaj zostali skazani na 2 lata więzienia.

Wiadomości bieżące.

21 GRUDNIA

Środa
Tomasza
Jutro: Zenona
Wschód słońca 7·43
Zachód „ 15·25

TEATR WIELKI.
Środa godz. 19.30 „Intryga i miłość“.
Czwartek godz. 19.30 „Zakochana królowa“.
Piątek godz. 19.30 „Gałązka rozmarynu“.

TEATR ROZMAITOSCI.
Nieczynny.

KINOTEATRY:
APOLLO Chorążczyzny 7: „Bitwa na Brodwayu“.
BAŁTYK pl. Strzelecki: „Kapitan Mollenard“ oraz „Śladami Indian“.
CASINO Legionów 5: „Powrót Arsena Lupina“.
CHIMERA, Akademicka 7: „Złodziejka“.
„EMPIRE“: Hotel w Tyrolu.
EUROPA Akademicka 3: „Blond niebezpieczeństwo“.
KOPERNIK Kopernika 9: „Patrol na pustyni“.
MARYSIENKA pl. Smolki 3: „Dzisiaj i zawsze“ i „Żółty pył“.
MIRAŻ pl. Mariacki 10: „Rakietą na Marsa“.
MUZA ul. 3-go Maja: „Złotowłosa“.
PALACE Legionów 1: „Biały motyl“.
PAX Franciszkańska 1a: „Dunia — córka pocztmistrza“.
RAJ pl. Mariacki: „Paweł i Gaweł“.
RIALTO pl. Akademicki: „Dziewczyna szuka miłości“.
ROXY Kętrzyńskiego 56: „Gwiazda Riwiery“ oraz „Przeklęty skarb“.
STYLOWY Szaszkiewicza: Dom bankowy i Ska oraz rewia z Faliszewskim.
ŚWIATOWID, ul. Kuszewicza: „Statek niewolników“ oraz „Pasażerka na gapę“.
TON pasaż Mikolascha: W cieniu Krzyża oraz Tajny agent.
UCIECHA pasaż Mikolascha: „Potwór“ oraz rewia.

— **„INTRYGA I MIŁOŚĆ“** daną będzie dziś, 22 bm. w Teatrze W. o 7.30 w obsadzie premj.: K. Ankwicz-Szyjkowska, T. Suchecka, J. Machalski, L. Madaliński, Wł. Staszewski, A. Szymański i M. Węgrzyn w rolach głównych. — Reżyseria dyr. M. Szpakiewicza dekoracje projektu M. Różańskiego. Ceny miejsc znacznie zniżone.

— **„ZAKOCHANA KRÓLOWA“.** Przemiła operetka, pełna pięknych i upojnych melodii „Zakochana królowa“ grana będzie w Teatrze W. jutro, 22. bm. o 7.30 wiecz. W rolach głównych pp.: M. Didur-Załuska, K. Ankwicz-Szyjkowska, Igo Sym, J. Leliwa i T. Surowa. Reżyseria F. Kuligowskiego, dyrygent J. Mund. Solowe produkcje taneczne w wykonaniu baletmistrza E. Paplińskiego i primabaleriny M. Kołpikówny.

— **52 PRZEDSTAWIENIE „GAŁĄZKI ROZMARYNU“.** W piątek, 23 bm. dane będzie w Teatrze W. po raz 52 piękne widowisko Z. Nowakowskiego pt. „Gałązka Rozmarynu“ w obsadzie premierowej. Ceny miejsc najniższe (tj. od 20 gr. do 2 zł.).

— **WYSTĘP MIRY ZIMIŃSKIEJ I EUGENIUSZA BODO.** W dniu 28 bm. przybywa do Lwowa i wystąpi w Teatrze W. tylko jeden raz artystka Teatrów Warszawskich Mira Zimińska oraz znany publiczności lwowskiej artysta filmowy i świetny komik Eugeniusz Bodo.

— **„BETLEJEM POLSKIE“.** Dnia 26 bm. o 12 w połudn. odegrane zostanie w Teatrze Rozm. przez Zrzeszenie Artystów „Betlejem Polskie“ L. Rydla.

— **SYLWESTER W TEATRACH MIEJSKICH.** Tegoroczny Sylwester w Teatrach Miejskich zapowiada się niezwykle interesująco. W Teatrze Wielkim dana będzie Rewia Sylwestrowa z bogatym i urozmaiconym programem, w Teatrze Rozmaitości odegrana zostanie arcywesoła, pełna niepospolitego humoru i zabawnych sytuacji komedia p. t. „Pani Prezesowa“.

KOMUNIKATY.

— **MARIA WODZIŃSKA.** Wśród kobiet, które wywarły znaczny wpływ na życie i twórczość Chopina, ważne miejsce zajmuje Maria Wodzińska. O tym rozdziale życia mistrza opowie radiosłuchaczom audycja chopinowska w środę o 21, opracowana przez K. Stromengera. Przy fortepianie J. Turczyński.

— **BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO,** Oddział we Lwowie zawiadamia, że zamiast rozsyłania życzeń świątecznych i noworocznych przez Dyrekcję Oddziału, złożył zł. 50.— na rachunek Woj. Obyw. Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym we Lwowie.

Program radiowy.

Czwartek, 22 grudnia.

Lwów. Godz. 6.57: Audycja poranna. 11: Audycja dla szkół. 11.57: Sygnał czasu. 12.03: Audycja południowa. 14: Płyty. 14.50 Giełda. 15: Rozmowa technika z młodzieżą. 15.15: „Kłopoty i rady“. 15.30: Muzyka obiadowa. 16.05: Wiad. gosp. 16.20: Płyty. 17.05: Odczyt. 17.20: Utwory fortepianowe. 18.05: Audycja dla wsi. 18.30: „Życiorysy instrumentów“. 19: Koncert rozrywkowy. 20.40: Audycje informacyjne. 21: „Pochodnie wieków“. 21.30: Utwory chóralne. 21.45: Przemówienie ks. bisk. Gawliny. 22.05: Transmisja z życia. 22.25: Przegląd wydawnictw. 22.35: Fagmenty literackie.

Lwów protestuje przeciw zamierzonemu unieruchomieniu fabryki drożdży w Lesienicach.

Ostatnie wiadomości prasowe o zamierzonym unieruchomieniu Lesienickiej Fabryki Drożdży pod Lwowem na tle polityki kartelowej przemysłu drożdżowego, wywołały we Lwowie rozgoryczenie, skutkiem czego zainteresowały się tymi niepokojącymi informacjami miarodajne sfery gospodarcze i czynniki społeczne m. Lwowa. W szczególności sprawa ta była przedmiotem rozważań Prezydium Izby przemysłowo-handlowej we Lwowie, która w myśl uchwały Prezydium odniosła się natychmiast w drodze telegraficznej do Panów Wicepremiera Kwiatkowskiego, Ministra Przemysłu i Handlu Romana oraz Rolnictwa i Reform Rolnych Poniatowskiego, wskazując na ujemne skutki zamierzonego unieruchomienia jednej z najpoważniejszych tut. placówek przemysłowych, co równałoby się dalszemu umniejszeniu zresztą i tak słabego uprzemysłowienia Lwowa i jego okolicy. Izba przemysłowo-handlowa w swym wystąpieniu dała wyraz dużemu zaniepokojeniu, jakie wywołały we Lwowie odnośne wiadomości prasowe zwłaszcza, że chodzi w danym wypadku o przedsiębiorstwo najlepiej postawione pod względem technicznym i finansowym ze wszystkich drożdżarni w Polsce i którego wyroby zdołały wywalczyć sobie prymat wśród wyrobów wszystkich innych fabryk drożdżowniczych.

Toteż Izba zwróciła się do decydujących czynników z prośbą o zapobieżenie zamierzeniom, zdążającym ku unieruchomieniu tego przedsiębiorstwa, o ileby te zamierzenia miały być faktycznie zrealizowane.

Równocześnie wystąpiła też w tej sprawie Rada Gospodarcza Wschodniej Małopolski. W szczególności wśród dyskusji na Radzie podniesiono m. in. fakt, iż wszystkie wysiłki czynników zainteresowanych w podniesieniu życia gospodarczego tej połaci kraju, czynione w kierunku ożywienia inicjatywy prywatnej i uprzemysłowienia tej dzielnicy będą bezskuteczne, skoro wysiłki te są paraliżowane dążeniami do likwidacji istniejących przedsiębiostrw na tut. terenie, jak to ma miejsce w konkretnym wypadku.

Spodziewać się też należy, że zbiorowy wysiłek najpoważniejszych kompetentnych czynników gospodarczych i społecznych m. Lwowa wyda odpowiednie rezultaty oraz że czynniki rządowe nie pozwolą na dalsze umniejszanie stanu uprzemysłowienia Lwowa i jego najbliższego zaplecza.

Gwiazdka w Ochronkach Miejskich.

W Miejskich Ochronkach chrześcijańskich odbyła się w dniach 19 i 20 b. m. przed południem piękna uroczystość gwiazdki, urządzona przez komitety, opiekujące się ochronkami w rozmaitych dzielnicach miasta. Najuroczystszy charakter miało święto „gwiazdki“ w Ochronce im. Józefa Neumanna przy ul. Stelmacha l. 4, która obchodziła 25-lecie swego istnienia.

Przybyli na uroczystość: ks. biskup Baziak, imieniem urzędu wojew. r. Magallas, przewodniczący Tow. Miejskich Ochronek Chrześcijańskich dr Poratyński, przewodniczący Komitetu ochronki r. Włodzimirski, p. Kazimiera Neumanowa, r. Müllerowa, przedstawiciele Zarządu Miejskiego i inni goście, oraz dziatwa korzystająca z ochronki wraz z rodzicami.

Na przedstawienie jubileuszowe złożyły się starannie przygotowane przez SS. Felicjanki produkcje dziatwy: laselka, tańce aniołków, obrazek sceniczny, wyjaśniający dziatwie przystępnie znaczenie jubileuszu, deklamacje, śpiew kolęd i prześlicznie odtańczony krakowiak. — Do zebranych przemówił r. Włodzimirski, oddając hołd pamięci założyciela Ochronki, ś. p. prez. Józefa Neumana. Następnie zabrał głos ks. biskup Baziak, który udzielił wszystkim pasterskiego błogosławieństwa i rozdał dzieciom obrazki. Dr Poratyński imieniem Tow. podziękował serdecznie wszystkim, którzy opiekują się ochronkami, a zwłaszcza zarządowi miasta, wspomniał też o opiekunie Ochronki ś. p. Wojciechu Biechońskim.

W końcu rozdano dzieciom łakocie, strucle i opłatki. Podobnie odbyły się uroczystości „gwiazdki“ wraz z rozdaniem praktycznych podarków w innych ochronkach Towarzystwa: przy ul. Kaleczej 9, Bema 3, Zamarstynowskiej 46 i Żółkiewskiej 102, oraz w ochronce prowadzonej przez Tow. Mieszkańców Łyczakowa przy ul. Pijarów l. 31. Ochronki chrześcijańskie istnieją we Lwowie od lat blisko stu, gdyż pierwsza z nich powstała w roku 1841. Dożywiają one niezamożną dziatwę Lwowa i dają jej opiekę moralną, którą sprawują ofiarnie SS. Felicjanki.

Kupujmy rdzennie polskie wyroby.

„Cudze chwalicie swego nie znacie!“

Od pół wieku przeszło rzuca się pokoleniom tę popularną myśl, zdrową przestrogę. Powtarzamy ją machinalnie. Cóż jednak warta prawda, sprowadzona niebacznie do pustego brzmienia słów?

Nie całego społeczeństwa dotyczy, bynajmniej, zarzut obojętności dla produkcji rodzimej, bo szerzy się zrozumienie, że rolnictwo i przemysł, to dźwignie bytu narodowego.

Czynem okazaliśmy naszą wolę do niepodległości politycznej. Nie dość tego! Spada na barki naszego pokolenia zadanie podjęcia dzieła, jakie dyktuje nam nasza wola osiągnięcia niepodległości gospodarczej.

Nie tylko byli ciemiężcy są dla nas naturalnymi wrogami naszej gospodarki. Wrogiem naszym jest nawet ręka alianta politycznego, którą wyciąga się ku nam — z niewinnym flakonikiem perfum.

Nasi zasłużeni, solidni, producenci nie gołosłownie polecają swe wyroby, jako skutecznie rywalizować mogące z szumnie reklamowanymi przetworami zagranicznymi. Ale my nie wierzymy; wolimy chwalić i popierać cudze.

Zaczęliśmy nasz przegląd od branży lekkiej, choć pozycje budżetowe, jakie ona wyłania w istocie swej nieraz są nad miarę poważne. A z nimi grosz polski odpływa za granicę, nie zasilając źródeł miejscowych, godnych ze wszech miar naszego poparcia. Toż samo w dziedzinach, które dostarczają artykułów, stanowiących codzienną potrzebę. Obuwie, tkaniny odzieżowe. Widzi się niejednokrotnie, z rzetelnym zdumieniem, nabywców obuwia zagranicznego, oferowanego za bajońskie sumy.

Niejeden zamożny klient odrzuca polski materiał wełniany. U pokątnego nieuczciwego dostawcy nabywa ten sam towar, dokładnie ten sam, jako „angielski“, płacąc dwa razy drożej, ale za to z uczuciem zadowolenia...

Wiarę w przyszłość naszego gospodarstwa stworzyć musi w sobie całe społeczeństwo i ugruntować ją na trwałych podstawach pomocy wzajemnej przedstawicieli różnych interesów.

W ekonomicznym zespole narodów świata, nikt nie może bezpiecznie pozostać na uboczu, być pozycją martwą. Trzeba zdobywać zaufanie zagranicznych odbiorców, trzeba wciąż pracy, wysiłku, doskonalenia się. Cóż, gdy miejscowi odbiorcy nie chcą czynić pierwszego kroku! Lekceważą własną, swojską produkcję.

Skupmy naszą wolę! Pytajmy rozsądku! Nie lekceważmy drobiazgów, jakimi przyczynić się może każdy obywatel do krzewienia szacunku dla naszej wytwórczości. Szacunku dla nas samych.

Brońmy naszego przemysłu polskiego! — Kupujmy tylko rdzennie polskie wyroby!

ULGI PRZY NABYWANIU ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH

Zarządzeniem Ministerstwa Skarbu, przy wydawaniu świadectw przemysłowych na rok 1939, przysługują płatnikom ulgi w takim samym zakresie, w jakim ulgi te zostały przyznane okólnikiem z dnia 26 listopada 1937 r. w sprawie ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na rok 1938. Ilekroć w cytowanym okólniku z dnia 26 listopada 1937 r. przytoczone są okoliczności faktyczne lub terminy, właściwe dla lat 1936, 1937 lub 1938 — należy przy stosowaniu ulg na rok 1939 brać pod uwagę analogiczne okoliczności i terminy, właściwe dla lat 1937, 1938 lub 1939.

SPÓŁDZIELCZOŚĆ POLSKA W CIESZYNIE

Dla nowopowstającego oddziału w Cieszynie Związek „Społem“ nabył od czeskiej spółdzielni „Centralni Hospodarske Skladiste“ obszerną nieruchomość mieszczącą magazyny o pojemności przeszło 200 wagonów.

ROLNICTWO DOMAGA SIĘ PRZYŚPIESZENIA PARCELACJI

Walny zjazd C. T. O. i K. R. stwierdził, że odpływ ludności wsi do miast nie następuje w stopniu dostatecznym i że poprawa struktury rolnej na drodze parcelacji jest koniecznością gospodarczą i społeczną, mającą na celu poprawę struktury warsztatów rolnych oraz ogólne podniesienie kultury wsi. Wobec tego zjazd wyraził pogląd, że akcja parcelacyjna prowadzona jest w tempie zbyt wolnym i domaga się jej przyspieszenia.

Zjazd uznał poza tym za rzecz niezbędną rozszerzenie zapasu ziemi do parcelacji przez ustawowe obniżenie maksimum wielkości gospodarstwa, które nie podlega parcelacji. Akcja scaleniowa i melioracyjna powinna być jak najdalej usprawniona i prowadzona w tempie jak najszybszym.

Jednocześnie zjazd wezwał, żeby w nowo utworzonych gospodarstwach na kresach państwa ze względu na obronność kraju był osiedlany element polski. (Agencja Agrarna).

O POMOC DLA POLSKIEGO EKSPORTU

W tych dniach odbyło się w Warszawie posiedzenie przedstawicieli przemysłu metalurgicznego, poświęcone sprawom związanym z wywozem do Chin. W wyniku uchwalono zwrócić się do Polsko-Chińskiej Izby Handlowej, aby poczyniła starania u kompetentnych władz w celu ułatwienia dokonywania transakcji związanych z Chinami, podkreślając wyższość tego systemu nad premiowaniem eksportu, polegającą na szybkiej realizacji premii eksportowych. Ponad to uchwalono, aby Izba naświetliła w Min. Skarbu trudności, jakie powstały dla eksporterów przy finansowaniu naszego eksportu do Chin. W związku z tym wysuwana jest konieczność uruchomienia na ten cel specjalnych kredytów.

W ramach konferencji z przedstawicielami poszczególnych przemysłów, zainteresowanych w wywozie do Chin, zaraz po świętach odbędzie się na terenie Polsko-Chińskiej Izby Handlowej posiedzenie poświęcone eksportowi przemysłu włókienniczego.

PANIKA W PŁONĄCYM POCIĄGU

Kopenhaga, 21. 12. (PAT) Wczoraj wybuchł pożar lokomotywy elektrycznego pociągu, kursującego na linii Kopenhaga—Fredrikahavn.

Pożar rozszerzył się na wagony, wywołując wśród pasażerów olbrzymią panikę.

Maszyniście udało się w ostatniej chwili zatrzymać pociąg, a pasażerowie uratowali się, skacząc w głęboki śnieg. Wyrządzone przez pożar szkody są bardzo znaczne, gdyż pociąg wraz z lokomotywą spłonął doszczętnie.

ŚLUB KS. ALEKSANDRA

Drezno, 21. 12. (PAT) Ks. Aleksander pruski, wnuk b. cesarza Wilhelma, poślubił wczoraj w Dreźnie p. Irmgardę Weygand.

Z OBRAD SEJMU.

Zatwierdzenie preliminarza budżetowego Prezydenta R. P. i N. I. K.

Warszawa, 21. 12. (PAT) Wczoraj o godz. 10 rano Komisja budżetowa Sejmu rozpoczęła swe prace nad preliminarzem budżetowym i ustawą skarbową na r. 1939/40.

Porządek przedpołudniowego posiedzenia obejmował preliminarz budżetów: Prezydenta Rzeczypospolitej, Sejmu i Senatu oraz Najwyzszej Izby Kontroli Państwa.

Na obrady przybyli: marszałek Sejmu, wiceminister Skarbu Grodyński, oraz zastępca szefa kancelarii cywilnej P. Prezydenta R.P. Skowroński.

Przed porządkiem dziennym przewodniczący wicemarszałek Surzyński wygłosił przemówienie o pracach komisji. Przewodniczący zwrócił uwagę posłów na art. 59 ust. 1 Konstytucji, który głosi, że

wydatki niezaprojektowane w budżecie nie mogą być uchwalane, a zaprojektowane nie mogą być podwyższone bez zgody Rządu.

Z kolei sprawozdawca przechodzi do analizy preliminarza budżetowego, który zamyka się w dochodach sumą złotych 133.730, zaś w wydatkach zwyczajnych sumą zł. 3,139.370, a nadzwyczajnych — 200.000 zł.

Sprawozdawca z uznaniem podnosi bardzo oszczędną i wydajną pracę aparatu wykonawczego, jakim dysponuje Pan Prezydent. Aparat ten, mimo olbrzymiego zwiększenia zadań, nie został zwiększony.

Komisja przyjęła preliminarz budżetowy Prezydenta R.P. bez dyskusji jednomyślnie.

Następnie pos. Barański referował preliminarz budżetowy Najwyższej Izby Kontroli. Na wstępie przedstawił ważne momenty, które sprawiają, że budżet tego działu zasługuje na specjalną uwagę ciał parlamentarnych. — N.I.K. uzupełnia i ułatwia parlamentowi kontrolę nad działalnością Rządu. **Ale i sama ustawa, na której** opiera się działalność N.I.K., pochodząca jeszcze z r. 1921, jest już mocno przestarzała. Nasuwa się tu problem, czy kontrola N.I.K. ma ograniczać się do buchalteryjnej i finansowej działalności Rządu oraz zgodności gospodarki pieniężnej i materiałowej z przepisami, czy też ma sięgać także do celowości gospodarki.

Dla mnie nie ulega wątpliwości, że kompetencja N.I.K. powinna obejmować i tę drugą dziedzinę. Moznaby posunąć się nawet jeszcze dalej i przyznać N.I.K. także funkcję oceny ekonomicznej skutków planów gospodarczych Rządu, tudzież wypowiadania się o ich stronie organizacyjnej.

Cyfrowo budżet ten odpowiada prawie ściśle budżetom lat ubiegłych.

Po omówieniu poszczególnych pozycyj, sprawozdawca wniósł o przyjęcie preliminarza bez zmian.

Pos. Somerstein uważa, że należałoby przystąpić do uchwalenia nowej ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, ponieważ obecnie obowiązująca jest przestarzała.

Pos. Wagner przyłącza się do poglądu referenta i pos. Sommersteina na znaczenie N.I.K. i uważa, że zakres działania N.I.K. należy rozszerzyć.

Pos. Pikusa wskazuje na stale wzrastające znaczenie N.I.K. wskutek rozszerzania się i komplikowania działalności Rządu.

Prezes Najwyższej Izby Kontroli Krzemieński: Pan referent domagał się, aby ocenę krytyczną N.I.K. podawała w szerszym zakresie.

Stosunek N.I.K. do Związku rewizyjnego samorządu terytorialnego będzie omówiony przy okazji w dyskusji nad nowelą o kontroli państwowej. Ustawa ta będzie zapewne wniesiona w najbliższym czasie przez Rząd, — N.I.K. bowiem nie posiada prawa inicjatywy ustawodawczej.

Podzielam stanowisko pos. Wagnera co do niewystarczających uposażeń urzędników N.I.K., ale nie mogę się oderwać od ogólnie przyjętych norm w tym zakresie.

Sprawozdawca pos. Barański w końcowych uwagach zaznaczył, że uregulowanie problemu personalnego w N.I.K. będzie aktualne po wydaniu noweli, która stworzy nowe podstawy działalności N.I.K.

W głosowaniu Komisja przyjęła preliminarz budżetowy N.I.K. w brzmieniu projektu rządowego.

Dyskusja nad poprawą doli emerytów.

Warszawa, 21. 12. (PAT) Po przerwie obiadowej pos. Wagner złożył sprawozdanie o budżecie emerytur i zaopatrzeń. Sprawozdawca zaznaczył, że łącznie wydatki Państwa na emerytury sięgają kwoty 321,250.000 zł. Należy stwierdzić, że

obecnie wzrost liczby emerytów jest już mniej więcej normalny.

Z zadowoleniem należy przyjąć fakt, że Prezydium Rady Ministrów za pośrednictwem specjalnego biura ujęło w swe ręce całą politykę personalną. Na ogół należy stwierdzić, że położenie emerytów dzięki ostatnio uchwalonym ustawom i polityce Rządu oraz Ministra Skarbu stale się poprawia.

Dłuższy ustęp przemówienia referent poświęcił przedstawieniu sprawy emerytur wojskowych. Żale i skargi na to, że emeryci cywilni i wojskowi zajmują stanowiska w różnych resortach, sprawozdawca uważa za nieuzasadnione.

Co się tyczy zaopatrzeń, to po przedstawieniu pozycyj preliminarza sprawozdawca pos. Wagner podkreślił, że

p. Minister Skarbu okazał troskę dla tych urzędników Polaków, którzy przez przyłączenie Zaolzia stali się obywatelami polskimi.

Przyznano im zaopatrzenie w wysokości 75 prc. emerytury czesko-słowackiej, w przeliczeniu 6.25 zł. na 100 koron czeskich.

Następnie przemawiał wiceminister Skarbu Grodyński, który stwierdził m. in., że mimo trudności, jakie stwarzają wydatki emerytalne, Ministerstwo Skarbu w zeszłym roku zgodziło się na nowelę pos. Ostafina i przeprowadziło wyrównanie emerytur w tych granicach, w jakich stać było Skarb Państwa. Następnie p. Minister. wykazując wzrost wydatków emerytalnych począwszy od 1928 r., stwierdził, że w r. 1937—38 budżet emerytur został wykonany w granicach uchwalonego przez Sejm budżetu.

Przechodząc do sprawy zatrudnienia młodych emerytur, stwierdza p. Minister, że

stosowane jest zarządzenie Premiera, by badać możliwości ich zatrudnienia.

To co było w tej sprawie mówione na Komisji, poda do wiadomości Rządowi.

Na zakończenie p. Wicepremier specjalny ustęp przemówienia poświęca Zaolziu wraz z przyłączeniem dużego węzła kolejowego jakim jest Bogumin. Na mocy dekretu P. Prezydenta z listopada bież. roku, minister Skarbu ma prawo przyznać pełną emeryturę tym emerytom na Zaolziu, którzy położyli zasługi w jego odzyskaniu, — w tych wypadkach będą pobierali emeryturę taką, jaką pobierali w republice czesko-słowackiej.

W końcowych wywodach sprawozdawca pos. Wagner odpowiedział na sprawy poruszone przez mówców w dyskusji, po czym preliminarz tej części budżetu przyjęto bez zmian.

Budżet rent i pensyj inwalidzkich.

Następnie pos. Wagner zreferował budżet rent inwalidzkich i pensyj. Mówca, jak i poprzednio, wskazywał na konieczność skoncentrowania całokształtu spraw inwalidzkich w jednym resorcie. Sprawozdawca wyjaśnił dalej powody zwyżki wydatków w tej części budżetu, podnosząc, że ogólna ilość inwalidów wynosi 165.500. Z ilości tej Polaków jest 128.000, Ukraińców 23.000, Żydów 5.000, Białorusinów 4.500, Niemców 3.500 i 1.000 innych narodowości. Z b. armii niemieckiej mamy 58.000 inwalidów, austriackiej 52.000, rosyjskiej 19.000 i polskiej 36.500.

Dział II-gi tej części budżetu, mówiący o zaopatrzeniach osób szczególnie zasłużonych, mówca proponuje nazwać działem „Rent inwalidzkich i pensyj osób zasłużonych".

Ustawa inwalidzka została rozciągnięta i na obszar ziem odzyskanych na Zaolziu oraz na Spiszu i Orawie.

W dyskusji zabrał głos pos. Celewicz, wysuwając szereg postulatów i zapowiadając, że ukraińska reprezentacja postawi wniosek ustawodawczy o zmianę ustawy inwalidzkiej.

Odpowiedział mu referent pos. Wagner, stwierdzając m. in.:

Gdy Sejm przyznał renty inwalidzkie Ukraińcom, którzy w r. 1918—19 walczyli z Polską,

to był dowód szlachetności tak głęboki, że wielu ludzi zrozumieć go nie mogło i wiele osób za granicą zastanawiało się nad tym faktem.

Oczekiwaliśmy, że znaczenie polityczne tego aktu zrozumie strona ukraińska. Ale rzeczywistość mówi co innego.

Złożę oświadczenie osobiste, nie porozumiewałem się w tej sprawie ani z Rządem, ani z władzami Obozu, do którego należę:

do czasu dopóki społeczeństwo ukraińskie nie zmieni swego stanowiska do Państwa i Narodu polskiego, należy art 69 ustawy inwalidzkiej z 1932 r., który przyznaje Ukraińcom renty inwalidzkie skreślić.

Z kolei zabrał głos wiceminister Skarbu Grodyński, który m. in. wyraził zgodę na powiększenie działu rent osób zasłużonych w walkach o niepodległość kosztem przeniesienia z innych pozycyj budżetu rent inwalidzkich i pensyj.

W odpowiedzi pos. Celewiczowi p. Wiceminister stwierdza, że inwalida musi odpowiadać przewidzianym w ustawie warunkom, żeby otrzymać prawo do pobierania renty inwalidzkiej. Art. 69 ustawy inwalidzkiej postanawia, że byli żołnierze ukraińscy mają prawo do renty, jeżeli oprócz uczynienia ogólnym warunkom, wymaganym od wszystkich inwalidów wykażą się swoją lojalnością państwową i jeśli mają niezdolność do pracy conajmniej 45-procentową.

W głosowaniu przyjęto obie poprawki, proponowane przez sprawozdawcę.

Z poprawkami przyjęto całą tę część budżetu.

Następne posiedzenie Komisji budżetowej odbędzie się 11 stycznia.

Z WYDAWNICTW.

Nowości na Gwiazdkę 1938.

(Wydawnictwo M. Arcta w Warszawie).

Maria Buyno-Arctowa. Czytajmy sami. Cz. II, wyd. V. Z 5 rysunkami W. Romeykówny, w barwnej okładce Z. Jakimowiczówny. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa, 1938. Cena zł. 2.80.

Z najtrudniejszym zadaniem, jakim jest napisanie książki, która by posiadając istotne wartości literackie i artystyczne, dostępna była dla najmłodszych dzieci, uporała się wytrawna autorka znakomicie. W powiastkach wypełniających ten zbiorek znajdą mali czytelnicy tyle różnorodnych tematów, każdy na swój sposób przykuwających ich uwagę, poznają tyle małych bohaterek i bohaterów, przeżywających najrozmaitsze przygody, pisane barwnie, wesoło, zajmująco i przystępnie, iż książka ta stanie się ich ulubionym towarzyszem, z którym trudno im się będzie rozstać.

Niby jasne promyczki, przesuwają się przed ich oczami przeróżne postacie: chora Małgorzatka, rozjaśniająca swą pogodną duszyczką smutną salę szpitalika dziecięcego, dzielny Michaś, wierzący, iż jego dziecinne ramiona ochronią ukochaną mateczkę od złych ludzi, leśne duszki, skarżące się, iż niektóre dzieci nie potrafią uszanować piękna lasu, wysłańcu św. Mikołaja, szukający przez omrożone szybki dzieci, najbardziej zasługujących na podarki gwiazdkowe, dzielna Jadwinia, ratująca swego kolegę i tyle, tyle innych.

A wszystkie niosą coś dobrego, wszystkie czegoś nauczą, wszystkie zaszczepią w duszyczkę małego czytelnika jakieś dobre, ciepłe uczucie! Nic też dziwnego, że mamy przed sobą V wydanie tej naprawdę dobrej i cennej książki, wartość której podnosi język, mający tę zaletę, iż jest bardzo piękny, a jednocześnie prosty i dostępny dla małych czytelników, oraz śliczna, barwna okładka i doskonale dobrane ilustracje.

Helena Grotowska. Jeniec z północy. Wyd. II z 7 rysunkami i w barwnej okładce W. Romeykówny. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa, 1938. Cena zł. 1.30.

Autorka z wielkim znawstwem przyrody podbiegunowej odmalowuje dole i niedole rodziny niedźwiedziej, które splątały się z losami uwięzionej wśród lodów ekspedycji polarnej. Jeńcem zostaje biały niedźwiadek, gdy matka niebacznie wdała się w niebezpieczny dla niedźwiedziego rodu zatarg z ludźmi. Liczne rzesze młodych miłośników przyrody z przyjemnością przeczytają tę książeczkę, która, poza ciekawą fabułą, zwiększy zapas ich wiadomości i rozszerzy widnokrąg aż po daleki krąg polarny.

Antonina Domańska. Paziowie króla Zygmunta. Wyd. IV z 25 rysunkami i w barwnej okładce A. Gawińskiego. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa, 1938. Cena w kart. zł. 6.—.

Grupa paziów na dworze Zygmunta Starego, złożona z synów najlepszych rodzin ówczesnej Polski, płata figle nielubianym postaciom na dworze. Każdy z chłopców obmyśla kolejno jakiś figiel, a wszyscy prześcigają się w pomysłowości.

Jednak psotne chłopaki potrafią się w potrzebie okazać dzielni i odważni — dowodzą tego swym bohaterskim zachowaniem w czasie pożaru na zamku. Uzyskują też dzięki temu przebaczenie króla, który zawsze zresztą miał dla nich dużo serca i wyrozumiałości.

Książkę tę cechuje doskonała znajomość opisywanej epoki. Dzięki temu odmalowane w nej postacie stają się żywe i bliskie, a wiele ciekawych szczegółów z życia obyczajowego wzbogaci wiedzę historyczną naszej młodzieży.

Zuzanna Rabska. Baśnie kaszubskie. — Wyd. II. Barwna okładka M. Puchalskiego. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa, 1938. Cena zł. 2.20.

Nowe wydanie ślicznej książki, doskonałej lektury dla dziatwy szkolnej w wieku 10—13 lat. Treścią jej są baśnie i podania ludu kaszubskiego, a rozgrywają się one najczęściej na tle morza. „Baśnie kaszubskie" dadzą doskonałe wyobrażenie naszej dziatwie o pełnej poezji duszy ludu pomorskiego, który, mimo wielowiekowej niewoli, potrafił zachować do głębi swą polskość.

Bohdan Dyakowski. Nasz las i jego mieszkańcy. Wyd. VI, ozdobne. Z 63 ilustracjami i w kolorowej okładce Kamila Mackiewicza. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa, 1938. Cena w kolorowej okładce zł 9.—, w oprawie płóc. zł. 13.50.

„Nasz las" to książka dla czytelników każdego wieku. Odpowiednio do treści wydany został bardzo starannie i ozdobnie jako niemal luksusowy podarunek gwiazdkowy.

Autor z prawdziwą znajomością, a jednocześnie z wielkim umiłowaniem opisuje las i jego życie w ciągu całego roku. Opis ten zawiera całokształt i wszystkie szczegóły życia lasu. A więc pisze autor o wszystkich gatunkach naszych drzew i krzewów, o ptactwie i zwierzynie leśnej, ich obyczajach i sposobie życia itd. Nie pomija najmniejszego ptaszka, najmniejszego owadu.

„Nasz las" jest to książka pod każdym względem artystyczna. Opis naukowy opracował autor jako utwór literatury pięknej, stwarzając książkę zasługującą na miano poematu o lesie. Treści opisowej potrafił wielekroć nadać formę wprost epiczną, formę malowniczą i barwną. Z pięknem treści harmonizują pełne wdzięku ilustracje. Nazwisko Mackiewicza jest już samo przez się rękojmią ich wartości.

Tom Gill. Jeździec w masce. Cykl „Czerwone Książki M. Arcta". Tłumaczyła R. Czekańska - Heymanowa. Kolorowa obwoluta L. Jagodzińskiego. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa, 1938. Cena zł. 5.—, w opr. płóciennej zł. 7.—.

Na pograniczu Stanów Zjednoczonych i Meksyku pojawia się tajemniczy jeździec na białym koniu. Opiekuje on się biednymi wieśniakami meksykańskimi uciskanymi przez wielkich właścicieli rolnych. El Coyote jest wskutek tego przedmiotem uwielbień jednych i gorącej nienawiści drugich, którzy organizują nań obławę. El Coyote, wspomagany przez przyjaciół i zwolenników, wymyka się stale pościgom. Wreszcie oddaje się sam w ręce przeciwnika, aby za tę cenę ratować swoich ludzi.

Powieść obfituje w ciekawe i barwne obrazy z życia pogranicza. Bohaterzy jej i źli i dobrzy — to wszystko ludzie silni i dzielni. Wśród niebezpieczeństw życia pogranicza nie ma bowiem miejsca na małych, miernych ludzi. Pełna wdzięku sielanka dwojga młodych z wrogich obozów wprowadza jasną i pogodną nutę.

DRZEWKA WIGILIJNE

Na rzecz Zimowej Pomocy Bezrobotnym sprzedawane są choinki wigilijne, których zapasu dostarczyła Dyrekcja Lasów Państwowych Stoiska te znajdują się w Rynku, na pl. Bema, na Bogdanówce koło rogatki i na pl. św. Ducha, gdzie także w namiocie sprzedaje się ozdoby na drzewko, świeczki i łakocie

OGNISKA ZIMOWEJ POMOCY

Miejski Obyw. Komitet Zimowej Pomocy Bezrobotnym, chcąc dać ubogiej ludności Lwowa możność ogrzania się na ulicy w czasie panujących mrozów, rozpalił 10 ognisk w różnych punktach miasta. Ogniska są podsycane koksem. Zarządzenie to zostało z radością powitane przez zziębniętych przechodniów, którzy chętnie grzeją się przy ogniskach.

ROZSZERZENIE SŁUŻBY POCZTOWEJ W SIEMIANÓWCE

Dyrekcja Okręgu Poczt i Telegrafów we Lwowie komunikuje, iż w Agencji Pocztowej Siemianówka pow. Lwów zaprowadzono służbę telefoniczną i telegraficzną w ograniczonych godzinach dziennych „L"

NIE POZWÓL, BY GŁODNE I ZZIĘBNIĘTE BYŁY DZIECI BEZROBOTNYCH ZŁÓŻ OFIARĘ NA POMOC ZIMOWĄ

Giełda z dnia 21 grudnia.

WARSZAWA — GIEŁDA PIENIĘŻNA.

Dewizy: Belgia 89.05, Berlin 213.07, Amsterdam 287.75, Kopenhaga 110.45, Londyn 24.73, N. Jork 528 5/8, kabel 529, Oslo 124.35, Paryż 13.94, Praga 18.14, Sztokholm 127.40, Zurych 119.35. **Papiery:** 4 i pół wewn. 65, 3 inwest. 1 em. 85, 2 em. 84, 5 konwersyjna 69, 4 premj. dolar, nie not., 4 konsolidac. 65.75. **Akcje:** Bank Polski 137, Handlowy 60.50, Zachodni 44.50, Cukier 35.75, Węgiel 34.75, Lilpop 93.25, Modrzejów 19.50, Norblin 99, Ostrowiec 66, Starachowice 46, Żyrardów 62, Haberbusch 61.50.

Ogłoszenia urzędowe.

LICYTACJE.

II. Km. 2513/34/43. Strona zobowiązana: Ada Finkler. Edykt licytacyjny oraz wezwanie do zgłoszenia wierzytelności. Na wniosek Miejskiej Komunalnej Kasy Oszczędności we Lwowie jako strony egzekwującej odbędzie się dnia 24 stycznia 1939 r. o godz. 12.30 po poł. w sali rozpraw Oddz. I. drzwi Nr. 5 parter Sądu grodzkiego miejskiego we Lwowie, ul. Sądowa 7 na zasadzie zatwierdzonych warunków licytacja następującej realności: Księga gruntowa Dzienicy II. gminy miasta Lwowa l. konskr. 799 2/4 obj. whl. 734. Oznaczenie realności: Przy ul. Rejtana L. 10 na pbud. lkat. 1884/1, obszaru 287 m kw. 179 s. kw.) stoi II-piętrowy budynek mieszkalny, czynszowy, murowany z cegły, kryty blachą pocynkowaną, cały podpiwniczony, z instalacją elektryczną i wodociągową. Budynek solidnej budowy starszego typu, skromnie wyposażony, bez komfortu i instalacji gazowej. Wartość szacunkowa wraz z przynależnościami 149.773 zł. Najniższa oferta wynosi 74.886 zł. 50 gr. Do realności obj. whl. 734/II. ks. gr. gm. m. Lwowa należą przynależności wyszczególnione bliżej w elaboracie szacunkowym. Poniżej najniższej oferty sprzedaż nie nastąpi. Sąd okr. jako hipot. we Lwowie uprasza się o zanotowanie wyznaczenia terminu licytacyjnego. Do wiadomości. Warunki licytacyjne i odnoszące się do tych realności dokumenty (wyciąg tabularny, wyciąg katastralny, protokoły ocenienia itd.) może każdy, mający chęć kupienia, przejrzeć w godzinach urzędowych w biurze Komornika, a na trzy tygodni przed licytacją w Sekretariacie Sądu grodzk. miejskiego we Lwowie, Sądowa 7. Takie prawa, wobec których niniejsza licytacja byłaby niedopuszczalna, należy zgłosić w sądzie najpóźniej na wyznaczonym terminie licytacyjnym przed rozpoczęciem licytacji, inaczej pretensje tego rodzaju co do samej nieruchomości nie miałyby już znaczenia na szkodę nabywcy w dobrej wierze. Osoby, dla których jakie prawa lub ciężary na powyższej nieruchomości bądź obecnie są już wpisane, bądź w toku postępowania licytacyjnego powstaną, zawiadomi się o dalszych wydarzeniach tego postępowania tylko przez ogłoszenie na tablicy sądowej, jeśli nie mieszkają w okręgu tego sądu i nie wskażą mu pełnomocnika do doręczeń w siedzibie sądu zamieszkałego. Ogólne wezwanie wierzycieli hipotecznych. Z wyjątkiem wierzycieli, którym służy łączne prawo zastawu, lub których wierzytelności są warunkowe, wzywa się wszystkich innych wierzycieli, mających pretensje hipotecznie ubezpieczone na tych realnościach, aby najpóźniej na dni 8 przed terminem licytacyjnym oświadczyli, czy żądają zaspokojenia swych wierzytelności przez zapłatę w gotówce, lub też zgadzają się na przejęcie długu przez nabywcę, a uwolnienie dotychczasowego dłużnika. Kto najpóźniej na dni 8 przed terminem licytacyjnym nie zażąda zaspokojenia swej wierzytelności przez zapłatę w gotówce, tego będzie się uważać za zgadzającego się na przejęcie długu przez nabywcę, jakoteż na uwolnienie dotychczasowego dłużnika, późniejsze żądanie zapłaty w gotówce, mogłoby być uwzględnione tylko za zgodą nabywcy. Osobne wezwanie wierzycieli, których pretensje powstały z tytułu udzielenia kredytu lub oparte są na zapisie kaucyjnym. W szczególności wzywa się wierzycieli, na których rzecz wpisane jest prawo zastawu dla wierzytelności, powstałych z tytułu bądź udzielonego kredytu bądź prowadzenia interesów, albo ewidencji albo też odszkodowania, aby najpóźniej na terminie licytacyjnym przed rozpoczęciem licytacji oznajmili, ile wynoszą już ich pretensje do strony zobowiązanej z tych stosunków prawnych wynikające. Powyższe oświadczenia i oznajmienia należy wnieść do sądu powyżej oznaczonego, pisemnie lub ustnie do protokołu. Wezwanie organów publicznych w sprawie podatków i innych danin publicznych. W myśl § 172 ust. ost. ord. egz. wzywa się organa publiczne powołane do wymierzenia i ściągania podatków należytości i innych danin publicznych z realności, aby oświadczyły najpóźniej na dni 8 przed terminem licytacyjnym, czy zaspokojenia tych należytości o ile one są hipotecznie zabezpieczone na wyżej wymienionych realnościach, żądać będą przez zapłatę w gotówce lub zgodzą się na przejęcie długu przez nabywcę, z równoczesnym zwolnieniem dotychczasowego dłużnika. Gdyby najpóźniej na dni 8 przed terminem licytacyjnym nie zażądano w Sądzie zapłaty w gotówce, byłoby to uważane za zgodzenie się na przejęcie długu przez nabywcę, późniejsze żądanie zapłaty w gotówce, mogłoby być uwzględnione tylko za zgodą nabywcy. Zalegające aż do terminu licytacyjnego, dodatki, podatki, należytości i inne daniny publiczne, które od tej nieruchomości mają być opłacone, wraz z procentami i innymi należytościami ubocznemi, o ile nie są jeszcze hipotecznie zabezpieczone, należy zgłosić najpóźniej na terminie licytacyjnym przed rozpoczęciem licytacji, inaczej bowiem pretensje te bez względu na pierwszeństwo, jakie im zresztą przysługuje, byłyby zaspokojone z masy podziałowej dopiero po zupełnym zaspokojeniu wierzyciela egzekwującego.

Komornik Sądu Grodzkiego Miejskiego, Rewiru II.

Lwów, 17 listopada 1938. 4761K

I. Km. 1740/38. Obwieszczenie o licytacji ruchomości. Komornik Sądu grodzkiego w Stanisławowie I. rewiru Lucjan Fortuna, mający kancelarię w Stanisławowie, ul. Belwederska Nr. 5 na podstawie art. 602 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 27 grudnia 1938 o godz. 10.30 w Stanisławowie, Rynek Nr. 14 odbędzie się I-sza licytacja ruchomości, należących do Izaka Bleiberga, składających się z różnego rodzaju towarów bławatnych, oszacowanych na łączną sumę zł. 19.035. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru I.

Stanisławów, 19 grudnia 1938. 4785K

Km. 240/38/8. Sprawa egzekucyjna Państwowego Banku Rolnego Oddział we Lwowie c/a Jan Gerus syn Szczepana i Michał Iwasieczko syn Jana w Orchowicach o 2558.14 zł. zpn. Obwieszczenie o I. licytacji nieruchomości. Komornik Sądu grodzkiego w Sądowej Wiszni Magister praw Stanisław Gabowiecki, mający kancelarię w Sądowej Wiszni, ul. Józefa Piłsudskiego Nr. 4 na podstawie art. 676 i 679 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 25 stycznia 1939 o godz. 9.30 w Sądzie grodzkim w Sądowej Wiszni odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużników Jana Gerusa s. Szczepana i 2) Michała Iwasieczko s. Jana nieruchomości w Orchowicach po połowie dłużników własna obj. whl. 40 a. ks. gr. gm. kat. Orchowice złożona z pgr. lkat. 486/13 obszaru 575 a. 64 m kw. tj. 10 morgów 5 sążni kw. wraz z chatą, stodołą, studnią, drzewami owocowymi itp. Nieruchomość oszacowana została na sumę złotych 9.600, cena zaś wywołania wynosi złotych 7.200. Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości złotych 960. Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne. Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji. W ciągu ostatn. 2 tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w w dni powszednie od godz 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie grodzkim w Sądowej Wiszni, ul. Józefa Piłsudskiego Nr 7 sala Nr. 7. Koszty Komornika za rozpisanie I. licytacji łącznie z ogłoszeniem w Gazecie Lwowskiej wynoszą 64 zł. 75 gr.

Komornik Sądu Grodzkiego

Sądowa Wisznia, 9 grudnia 1938. 4783K

IX. Km. 1011/36. Obwieszczenie o licytacji nieruchomości. Komornik Sądu grodzkiego miejskiego we Lwowie rewiru IX. Mieczysław Grossman, mający kancelarię we Lwowie, ul. Zielona 17 na podstawie art. 676, 679 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 26 stycznia 1939 o godz. 12-ej w Sądzie grodzkim miejskim we Lwowie, ul. Sądowa 7 w sali Oddz. I. drzwi Nr. 5 odbędzie się druga sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Leona Nussbauma nieruchomości obj. whl. 303/I. ks. gr. gm. Lwowa, przechowanej w Sądzie okręgowym we Lwowie położonej przy ul. Zyblikiewicza l. orj. 40 l. kons. 337 1/4, składającej się z pb. lk. 779/2 i pgr. lk. 307/1 o łącznej powierzchni 811 m kw., na której stoi kamienica 1-piętrowa, czynszowa, o charakterze willi, dom parterowy w podwórzu (oficyny) i stajnia murowana, a obciążonej prawem dożywotniego użytkowania na rzecz Stelli Dunin-Borkowskiej. Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 84.241, cena zaś wywołania wynosi zł. 56.160 gr. 67 czyli 2/3 części sumy oszacowania. Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości złotych 8.424 groszy 10. Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne. Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji, że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji. W ciągu ostatnich 2 tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-tej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sekretariacie Oddziału I. Sądu grodzkiego miejskiego we Lwowie, ul. Sądowa L. 7.

Komornik Sądu Grodzkiego Miejskiego. Rewiru IX.

Lwów, 2 grudnia 1938. 4766K

I. Km. 1873/38. Obwieszczenie. Komornik Sądu grodzkiego miejskiego we Lwowie z siedzibą urzędową przy ul. Obertyńskiej 2, II. p. na zasadzie art. 602 kpc. obwieszcza, że w dniu 30 grudnia 1938 o godzinie 10-ej we Lwowie, przy ul. Bielowskiego 6 odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do dłużnika, składających się z mebli, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

Komornik Sądu Grodzkiego Miejskiego. Rewiru I.

Lwów, 16 grudnia 1938. 4786K

AMORTYZACJE.

I. T. 51/38. Na wniosek Schabse Infelda w Krakowie podejmuje się postępowanie celem umorzenia wymienionych niżej papierów wartościowych, które wnioskodawcy miały zaginąć. Wzywa się posiadacza tych papierów, aby je w ciągu pół roku od dnia pierwszego ogłoszenia zarządzenia przedłożył temu Sądowi. Także inni interesowani mają zgłosić swoje zarzuty przeciw wnioskowi. W razie przeciwnym uznałby Sąd po upływie tego terminu te papiery wartościowe za umorzone. Oznaczenie papierów wartościowych: książeczka oszczędnościowa Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Krakowa Nr. 2044 (Ganz Izrael i Tobias Regina) opiewająca na 2.151 zł. 52 gr. o haśle „Regina".

Sąd Okręgowy Wydział I. Cywilny.

W Krakowie, dnia 12 listopada 1938. 4778

SPADKI.

V. A. 313/38. Edykt. Sąd grodzki w Kołomyi wzywa niewiadomych dziedziców śp. Alberta Edwarda Villeneuve obywatela brytyjskiego, zmarłego dnia 16 maja 1938 w Kołomyi bez rozporządzenia ostatniej woli, aby w przeciągu roku od dnia ogłoszenia niniejszego edyktu zgłosili swoje prawa w tut. Sądzie grodzkim do sygn. V. A. 313/38 w przeciwnym razie spadek przypadnie Skarbowi Państwa.

Sąd grodzki Oddział V

Kołomyja, dnia 12 grudnia 1938. 4775

UPADŁOŚCI.

I. 2 U 4/38. Postanowienie. Dnia 12 listopada 1938 Sąd okręgowy w Brzeżanach postanawia: W uwzględnieniu wniosku Mikołaja Hotry, syna Iwana, zamieszkałego w Kleszczównie, kupca i właściciela sklepu towarów bławatnych w Rohatynie przy ulicy Słowackiego, ogłosić upadłość wnioskodawcy. Wyznaczyć Kierownika Sądu grodzkiego w Rohatynie Jana Piątkiewicza Sędzią komisarzem, a adw. Dr. Włodzimierza Hraba w Rohatynie syndykiem upadłości. Wezwać wierzycieli upadłego, by najdalej do 20 grudnia 1938 zgłosili Sędziemu Komisarzowi swe wierzytelności stosownie do art. 150 i nast. prawa upadłościowego. 4769

ROZMAITE.

L. 2/38. Obwieszczenie. Wobec wyłożenia do wglądu w Sądzie grodzkim w Gródku Jagiellońskim w dniach od 15—28 grudnia 1938 arkuszy posiadania sporządzonych we formie wykazów hipotecznych, kopji mapy katastralnej, rejestru nieruchomości i osobowego oraz protokołów dochodzeń w związku z odnowieniem księgi gruntowej gminy katastralnej Suchowola, wyznacza się dzień 29 grudnia 1938 r. w którym w razie zgłoszenia zarzutów przeciw prawdziwości arkuszów posiadania, prowadzone będą dalsze dochodzenia w Sądzie grodzkim w Gródku Jagiellońskim biuro Nr. 19 w godzinach urzędowych.

Kierownik Sądu Grodzkiego w Gródku Jagiellońskim

Komisarz hipoteczny

Dnia 15 grudnia 1938. 4772

UZNANIE ZA ZMARŁEGO.

T. 58/38. Stanisław Kociuba, syn Kazimierza, urodzony 10 maja 1896 w Bachórzu, wcielony w roku 1915 do 10 pp. austriackiej, walczył na froncie rosyjskim, poczym został zabity pod Łuckiem. Celem uznania go za zmarłego wzywa się, aby zawiadomiono Sąd o zaginionym do sześciu miesięcy.

Sąd Okręgowy.

W Rzeszowie, 10 listopada 1938. 4777

I T. 77/38. Edykt. Teofil Tarsa, urodzony 1862 r. w Moszczenicy, zaginął w Ameryce w roku 1910. Wiadomości o nim udzielić należy do roku.

Sąd Okręgowy.

W Jaśle, dnia 13 grudnia 1938 roku. 4776

T. 98/37. 1) Jakub Szerszeń z Izdebek zaginął w roku 1914 na wojnie światowej, 2) Wojciech Szerszeń z Izdebek wyemigrował przed 30 laty do Ameryki. Wzywa się o udzielenie o nich wiadomości do 1 roku. Chodzi o uznanie ich za zmarłych.

Sąd Okręgowy w Jaśle Wydział Zamiejscowy w Sanoku.

Dnia 23 września 1938. 4691

T. 33/38. Stefan Rapawy z Karlikowa zaginął w niewoli rosyjskiej. Wzywa się o udzielenie wiadomości o nim do 6 miesięcy. Chodzi o uznanie go za zmarłego.

Sąd Okręgowy w Jaśle Wydział Zamiejscowy w Sanoku.

Dnia 3 października 1938 4690

T. 22/38. Wasyl Rudy z Serednicy wyemigrował w roku 1913 do Ameryki. Wzywa się o udzielenie wiadomości o nim do 1 roku. Chodzi o uznanie go za zmarłego.

Sąd Okręgowy w Jaśle Wydział Zamiejscowy w Sanoku.

Dnia 17 października 1938 4689

T. 14/37. Edykt. Wincenty Sikora, urodzony 1883 w Łańcucie, zaginął na wojnie od roku 1918. Sąd wzywa o udzielenie wiadomości do 6 miesięcy.

Sąd Okręgowy.

Stanisławów, 17 października 1938. 4678

T. 25/38. Jan Kołodziej z Trześniowa zaginął na wojnie w roku 1920. Wzywa się o udzielenie wiadomości o nim do 1 roku. Chodzi o uznanie go za zmarłego.

Sąd Okręgowy w Jaśle Wydział Zamiejscowy w Sanoku.

Dnia 26 października 1938. 4688

I 2 T. 35/38. Edykt. Stanisław Olszewski, urodzony 1896 roku w Gontowej pow. zborowskiego zaginął od roku 1916 jako żołnierz austriacki na wojnie światowej. Wdrażając postępowanie celem uznania go za zmarłego wzywa się, aby o zaginionym uwiadomiono do 6 miesięcy Sąd lub kuratora adw. Dra W. Teichmana w Złoczowie.

Sąd okręgowy Wydział I. cywilny.

W Złoczowie, dnia 15 lipca 1938. 4702

T. 110/38. Michał Paziuk, syn Teodora, z Jagielnicy, wyjechał w roku 1925 do Argentyny, gdzie zaginął bez wieści. Wydaje się ogólne wezwanie powiadomić o zaginionym Sąd do 3 października 1939.

Sąd Okręgowy.

W Czortkowie, 3 października 1938. 4735

T. 117/38. Józef Kamiński, syn Michała z Jabłonowa, wyjechał do Ameryki, gdzie zaginął bez wieści. Wydaje się ogólne wezwanie powiadomić Sąd do 5 listopada 1938.

Sąd Okręgowy.

W Czortkowie, 5 października 1938. 4738

T. 114/38. Michał Nykoruk, syn Teodozego z Dobrowlan wyjechał w roku 1920 do Ameryki, gdzie zaginął bez wieści. Wydaje się ogólne wezwanie powiadomić o zaginionym Sąd do 29 października 1939.

Sąd Okręgowy.

W Czortkowie, 29 września 1938. 4737

T. 111/38. Paweł Wiwczar, syn Wasyla, z Zalesia, jako żołnierz byłej armii austriackiej zaginął bez wieści. Wydaje się ogólne wezwanie powiadomić o zaginionym Sąd do 27 kwietnia 1939.

Sąd Okręgowy.

W Czortkowie, 27 września 1938. 4736

T. 107/38. Anna Mandziuk, córka Symeona z Torskiego, wyjechała w roku 1914 do Rosji, gdzie zaginęła bez wieści. Wydaje się ogólne wezwanie powiadomić o zaginionej Sąd do 20 października 1939.

Sąd Okręgowy.

W Czortkowie, 20 września 1938. 4734

T. 106/38. Filip Fuczkiewicz, syn Jana, z Korolówki, jako żołnierz byłej armii austriackiej zaginął bez wieści. Wydaje się ogólne wezwanie powiadomić Sąd o zaginionym do dnia 26 kwietnia 1939.

Sąd Okręgowy.

W Czortkowie, 26 września 1938. 4733

T. 105/38. Józefa z Korczyńskich Skocylas z Piłatkowiec, wyjechała do Ameryki, gdzie zaginęła bez wieści. Wydaje się ogólne wezwanie powiadomić o zaginionej Sąd do 14 października 1939.

Sąd Okręgowy.

W Czortkowie, 14 września 1938. 4732

T. 97/38. Tomasz Iwaśków, syn Dymitra z Pauszówki, wyjechał w roku 1914 do Rosji, gdzie zaginął bez wieści. Wydaje się ogólne wezwanie powiadomić o zaginionym Sąd do 20 października 1939.

Sąd Okręgowy.

W Czortkowie, 20 września 1938. 4731

Wydawca: Polska Agencja Telegraficzna. Redaktor Aleksander Wareński. Z drukarni „Słowa Polskiego", Lwów, Zimorowicza 15.